

บทที่ ๘

การควบคุมการบริโภค

1. คำนำ

ภายหลังจากที่จีนคอมมิวนิสต์ปกครองแผ่นดินใหญ่ในปี ค.ศ. 1949 นั้น สภาพทางเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในภาวะยากลำบากอันเนื่องมาจากการของสงคราม ในช่วงปี 1949–1952 จึงเป็นช่วงของการฟื้นฟูบำรุงและ恢復 (period of Economic Rehabilitation) และประสบผลสำเร็จ หลังจากนั้นจีนก็เริ่มนำเอาแผนเศรษฐกิจ ๕ ปีฉบับแรก (The First Five-Year Plan) มาใช้ในช่วง 1953–1957 และในช่วงตั้งกล่าวว่าในนโยบายเศรษฐกิจที่เป็นการควบคุมจากส่วนกลางประการหนึ่ง ที่รัฐบาลนำมาใช้ก็คือ การควบคุมการบริโภค (control of consumption)

2. สาเหตุของการควบคุมการบริโภค

อาจกล่าวได้ว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้ต้องมีการควบคุมการบริโภคโดยเฉพาะในช่วง 1953–1958 นั้น สืบเนื่องมาจาก

1. ได้มีการบรรจุนโยบายการผลิตตามแผนไว้ในแผน ๕ ปี ซึ่งได้บีบบังคับให้รัฐบาลจีนต้องยอมรับเอานโยบายการบริโภคที่ถูกควบคุมมาใช้

2. ความจำเป็นในการส่งออกผลผลิตการเกษตรจำนวนมาก และการเปลี่ยนแปลงไปสู่การพยาบาลปลูกพืชผลอุตสาหกรรมและเกิดการขาดแคลนข้าวช่วงต้นศตวรรษ 1950 เนื่องจากพืชผลที่ถูกกระแทบทน้ำที่สุดจากสงครามคือ พืชผลอุตสาหกรรมที่สำคัญคือผ้าย ผลผลิตผ้ายในปี 1949 เป็นเพียง 47% ของระดับปี 1933 ในขณะที่ตัวเลขสำหรับผลผลิตธัญพืชคือข้าวในช่วงเดียวกันคือ 62% [Dwight H. Perkins, 1966, p. 69.] เนื่องจากผลผลิตพืชผลอุตสาหกรรมจำนวนมากได้ถูกส่งออกหรือถูกใช้เป็นวัสดุดิบโดยอุตสาหกรรม จะนั้นการฟื้นฟูการผลิตให้เท่ากับระดับปกติเป็นสิ่งจำเป็นต่อการฟื้นตัวของอุตสาหกรรมและช่วยเพิ่มรายรับจากการส่งออก ทั้ง 2 นี้เป็นเป้าหมายสูงสุดอันดับแรกของรัฐบาลปักกิ่ง เพื่อการตุนการผลิตพืชผลดังกล่าวราคาก

ซึ่งได้ถูกเพิ่มขึ้น ต้นปี 1950 รัฐได้กำหนดราค้าฝ้ายในอัตราของ minimum cotton-grain price ratios เพื่อค้ำประกันให้แก่ผู้ปลูกฝ้าย และได้สนับสนุนโดยกำหนดรายการของราคาน้ำที่แท้จริง (set absolute price) สำหรับเขตการผลิตฝ้ายที่สำคัญ [Dwight H. Perkins, 1966, p. 69.] มาตรการด้านราคาเหล่านี้ได้รับการสนับสนุนด้วยการปฏิบัติด้านการตลาดที่ดีขึ้น ที่สำคัญที่สุดคือการนำเอาระบบการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้ามาใช้ ภายใต้การปฏิบัตินี้ รัฐและชาวนาผู้ปลูกฝ้ายได้ตกลงราคา กันในทันทีไม่ผล และปริมาณของฝ้ายจะถูกส่งมอบโดยชาวนาในทันที แต่ชาวนาได้รับการจ่ายล่วงหน้าเป็นเบอร์เซ็นต์ที่แน่นอนของมูลค่าที่ถูกซื้อ

การซื้อล่วงหน้าและการยักย้ายถ่ายเทโครงสร้างราคาซึ่ง อาจกล่าวได้ว่าค่อนข้างบรรลุผลสำเร็จในการเพิ่มการผลิตและการตลาดของฝ้ายและพืชผลอุดสาหกรรมอื่น ๆ แต่การเพิ่มเหล่านี้ส่วนหนึ่งได้นำไปสู่ความเสียหายของการผลิตข้าว ถึงสิ้นปี 1952 การผลิตฝ้ายได้เพิ่มขึ้นสูงกว่าระดับปี 1933 ถึง 37% ในขณะที่การผลิตข้าวยังคงดีกว่าระดับปี 1933 ถึง 11% [Dwight H. Perkins, 1966, p. 69.] การพื้นตัวที่ล่าช้าของการผลิตข้าวบวกกับการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในอุปสงค์ เกิดจากพัฒนาเป็นเมือง (urbanization) และการเรียกร้องอื่น ๆ เป็นผลทำให้เกิดการขาดแคลนข้าว และได้สร้างความยุ่งยากอย่างร้ายแรงเมื่อแผนห้าปีฉบับแรกได้เริ่มใช้

3. การเพิ่มขึ้นของรายได้อันเนื่องมาจากการลงทุนและการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากร ทำให้เกิดช่วงเงินเฟ้อระหว่างอุปสงค์และอุปทาน โดยเฉพาะอาหารและเสื้อผ้า ในปี 1953 และ 1954 ดังนั้นบัญหาการส่งมอบข้าวจากชนบทและบัญหาอุปทานอาหารโดยทั่วไปได้เริ่มสร้างความวิตกกังวลใจให้แก่ผู้คนในช่วงเดือนแรก ๆ ของแผนห้าปีฉบับแรก จากบทความสำคัญในหนังสือพิมพ์รายวันประชาชน วันที่ 11 เมษายน 1953 ซึ่งให้เห็นว่า ความต้องการข้าวคุณภาพที่ดีกว่ากำลังเพิ่มขึ้นในทุกด้านรวมทั้งในเมือง เขตอุดสาหกรรมและชนบท อย่างไรก็ตาม เขตเพาะปลูกที่ไม่สามารถขยายด้วยอย่างรวดเร็ว และด้วยประชากรที่มีจำนวนมากและการเกษตรที่ไม่ใช้เครื่องจักรของจีน แนวโน้มก็คือจีนคงต้องใช้ความพยายามหลายปีที่จะขัดความไม่ลงรอยกันระหว่างอุปทานและอุปสงค์ของข้าว ในระหว่างช่วงตั้งกล่าวบัญหาอาหารก็เป็นส่วนหนึ่งของภาวะฉุกเฉินที่เกิดขึ้น ผลกระทบคือรัฐบาลจำต้องควบคุมการบริโภค ดังนั้นการบังคับส่วนได้ถูกนำมาใช้อย่างช้า ๆ รวมทั้งระบบราคาซึ่งที่ถูกกำหนดโดยส่วนกลางด้วย

3. มาตรการควบคุมการบริโภค

3.1 การควบคุมในปี 1953 : การควบคุมการบริโภคของรัฐบาลได้เริ่มขึ้นในปี 1953 เนื่องจากสถานการณ์ในปีนี้level อันเป็นผลมาจากการดินฟ้าอากาศไม่อำนวย คือ ในต้นปีเกิดภาวะ

อาหารคนงานเป็นอย่างร้ายแรงในบางส่วนของประเทศ ขณะเดียวกันที่ในบางเขตเกิดภาวะฝนแล้ง ต่อมาก็เกิดภาวะน้ำท่วมในภาคเหนือ ในขณะที่ทางภาครัฐได้ยังคงประสบความผุ่งยากจากฝนแล้ง นอกจากนี้ยังประสบความเสียหายจากการที่แมลงลงกินพืชผลขยายไปทั่ว ประกอบกับอุปทานอาหารลดน้อยลงเนื่องจากการส่งออกสินค้าเกษตรไปยังสหภาพโซเวียตเพื่อแลกกับการนำเข้าสินค้าทุนที่จำเป็นสำหรับโครงการพัฒนาอุตสาหกรรม ผลก็คือ เกิดวิกฤติการณ์อาหารอย่างร้ายแรง แต่รัฐบาลได้อ้างว่าสถานการณ์นี้ได้ถูกแสร้งหาผลประโยชน์ให้กับตนเองโดยพวกชาวนา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยพวกพ่อค้าข้าวที่เก็บกำไร ผู้ซึ่งจ่ายโอกาสภักดุนข้าวไว้และขายอย่างชุดเลือดในราคากลูงในการค้าเอกชน

แนวทางแก้ไข : รัฐบาลได้ทำการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนข้าวดังกล่าวด้วยการจัดตั้งระบบการส่งมอบข้าวโดยบังคับ (compulsory grain deliveries) ภายใต้ระบบนี้รัฐบาลได้เริ่มใช้มาตรการต่าง ๆ [Chen and Galenson, 1969, p. 164. และ Hughes and Luard, 1975, pp. 187 – 188.] ดังนี้คือ :—

(1) ในวันที่ 19 พ.ย. 1953 รัฐบาลได้ผ่านกฎหมายกำหนดการซื้อและการอุปทานข้าวตามแผน (The "Planned" purchase and supply of grain) ภายใต้การซื้อตามแผนนี้พวกราชนาถูกบังคับให้ต้องส่งมอบข้าวตามโควต้าที่กำหนดให้แก่รัฐ และราคานี้ถูกกำหนดโดยย่างเป็นทางการโควต้าการส่งมอบถูกกำหนดบนฐานของความต้องการของเขตที่ขาดแคลนในเมืองและความจำเป็นในรูปอาหาร เมล็ดพันธุ์ และหญ้าแห้งของชาวนาเอง ส่วนเกินกว่าโควต้าสามารถขายได้โดยผ่านองค์กรค้าของรัฐ และราคานี้สูงกว่าราคازื้อของรัฐเล็กน้อย ตั้งนั้น กฎหมายนี้ทำให้การซื้อขายข้าวทั้งหมดผิดกฎหมาย ยกเว้นจะทำผ่านเอเยนต์ของรัฐบาล ถึงแม้ว่าพ่อค้าเอกชนจะยังคงได้รับอนุญาตให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนหรือเอเยนต์ของรัฐบาล

(2) การบันส่วนได้ถูกนำมาใช้ในหลายท้องที่ การบันส่วนนี้ออกจากใช้กับข้าวแล้ว ยังรวมถึงเบียร์ น้ำมันปรุงอาหาร และเนื้อด้วย

(3) การขายส่งอาหารทั้งหมดถูกรับไปดำเนินการโดยรัฐ โดยรัฐบาลได้กำหนดการบันส่วนตามประเภทของประชากร กำหนดราคาซื้ออย่างเป็นทางการและราคาย่อมเยา สูงสุด รวมทั้งจัดการในเรื่องการค้าอาหารโดยผ่านข่ายงานของศูนย์การตลาดของรัฐบาล

(4) ในเมืองต่าง ๆ ได้มีการออกสมุดบันส่วน (ration book) และการซื้อถูกกำหนดบนฐานของสมุดสำมะโน (census books)

ถึงแม้ว่าไม่มีการให้ข่าวสารเกี่ยวกับจำนวนของการบันส่วน ซึ่งแตกต่างกันออกไป แล้วแต่เวลาที่ต่างกันและในท้องที่ที่ต่างกันตามอุปทานที่มีอยู่ แต่รายงานจากผู้ที่ออกมารายงาน

ในช่วงนี้才ให้เห็นว่าในที่ต่าง ๆ ส่วนใหญ่การบันส่วนเพียงพอแม่ไม่ฟุ่มเฟือย มีรายงานว่าการบันส่วนข้าวมีจำนวน 20–40 ปอนด์ต่อเดือน ในเมืองจะสูงกว่าในเขตชนบทและน้ำหนักที่ซึ่งพิจารณาถูกคาดว่าจะได้รับข้าวบังอย่างน้อยที่สุดจากแหล่งอื่น ๆ ตลาดหัวประจำข้าวที่มีอยู่ดูเหมือนจะเป็นเพียงข้าวที่มีคุณภาพเลว สำหรับข้าวคุณภาพดีได้ถูกใช้เพื่อส่งออก สำหรับอุปทานเนื้อและแบงค์ ดูเหมือนส่วนใหญ่ก็พอเพียง แต่สำหรับบางเขตมีรายงานว่าขาดแคลนน้ำมัน ปัจจัยอาหารอย่างร้ายแรง อย่างไรก็ตาม ระบบการบันส่วนนี้ไม่ได้ถูกบังคับใช้ในเขตที่สามารถทำการผลิตได้เพียงพอแก่การบริโภคของท้องถิ่นเอง

3.2 การควบคุมในปี 1954 : นอกจากการบันส่วนข้าวแล้วในปี 1954 รัฐบาลจีนยังได้ขยายระบบการบันส่วนไปยังพืชผลสำคัญอื่น ๆ เช่นฝ้ายด้วย มาตรการที่นำมาใช้คือ [Hughes and Luard, 1975, pp. 187 – 188.]

(1) โดยคำสั่งของสภาบริหารของรัฐ (State Administrative Council) ในวันที่ 14 กันยายน 1954 ระบบการซื้อและอุปทานตามแผนของฝ้ายและผ้าฝ้าย ('planned purchase and supply' of cotton and cotton cloth) ได้ถูกนำมาใช้ และบริษัทการค้าของรัฐ (State trading companies) เท่านั้นที่มีอำนาจจัดการในการซื้อขายสินค้านี้ตลอดหัวประจำ โรงงานฝ้ายของเอกชน จำต้องทำการผลิตตามการสั่งซื้อของรัฐ การขายส่งของเอกชนถูกยกเลิก ส่วนการขายปลีกนั้นผู้ขายเอกชนกล้ายเป็นตัวแทนหรืออ่อนต์ของบริษัทการค้าของรัฐ บริษัทการค้าของรัฐทำการซื้อผ้าฝ้ายที่ท่อนในบ้านโดยผ่านสหกรณ์อุปทานและการตลาด เมื่อว่าการแลกเปลี่ยนโดยตรงระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภคในท้องถิ่นของพิจารณา จะยังคงได้รับอนุญาตถัดไป

(2) ต่อมา ระบบการซื้อตามแผน (Planned purchase system) ได้ถูกนำมาใช้กับพืชที่ให้น้ำมันหั้งหมด (oil-bearing crops) อาทิ ถั่วเหลือง ถั่วลิสง เมล็ดทานตะวัน (rape seed) ด้วยเช่นกัน [Chen and Galenson, 1969, p. 164.]

ตั้งนั้นพืชผล 3 ชนิด คือ ข้าว ฝ้ายและพืชที่ให้น้ำมัน เป็นเพียงพืชผลชั่วระบบ “การซื้อตามแผน” ได้ถูกนำมาใช้ ภายใต้ระบบมีลักษณะสำคัญคือ

- ก. การขายหั้งหมดไม่ขายให้แก่รัฐ ก็อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ
- ข. ภายหลังการจ่ายภาษีแล้ว อันดับแรกพิจารณาจะต้องส่งมอบตามโควต้าที่วางแผนไว้

ค. ผลผลิตตามโควต้าส่งมอบ รัฐกำหนดราคากองประมาณและจ่ายผ่านสหกรณ์ การตลาดในท้องถิ่น โดยราคาเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของท้องถิ่นและคุณภาพของพืชผล แต่

ในทางปฏิบัติเป็นราคาน้ำมันที่ต่ำเท่าที่อยู่ในจัดซื้อสามารถบังคับได้โดยไม่ก่อให้เกิดความยากลำบากอย่างแท้จริงแก่พวกราชนา

ง. พีชผลส่วนที่เหลือที่ไม่ใช้เพื่อการบริโภคส่วนบุคคลก็สามารถขายในตลาดข้าวของรัฐ หรือในตลาดอื่น ๆ ภายใต้การควบคุมของรัฐ แต่จะขายที่อื่น ๆ ไม่ได้ ในตลาดเหล่านี้ขั้นตอนต่าง ๆ ได้ถูกนำมาใช้ถ้าจำเป็น โดยการกำหนดราคางานสูงสุดทั้งนี้เพื่อบังกันการเกิดการเก็บกำไร และเพื่อบังกันการกลับมาใหม่ของพ่อค้าข้าวเอกชน ในผลผลิตเหล่านี้จึงไม่มี “ตลาดเสรี” (free market)

(3) สำหรับพีชผลชนิดอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะใช้ระบบที่แตกต่างออกไป ซึ่งระบบนี้เรียกว่า ระบบการจัดซื้อรวม (Unified procurement programme) จะเน้น ผลผลิตการเกษตรต่าง ๆ ที่ไม่อยู่ภายใต้ระบบ planned purchase ก็จะถูกรวมอยู่ในระบบ unified purchase ดังกล่าว พีชผลที่อยู่ภายใต้ระบบนี้ได้แก่ ชา ยาสูบ อินทรีย์ ไนน์ ขันแรก ปอกระเจา ป้าน เป็นต้น เริ่มแรกมีพีชผลอยู่ในข่าย 23 ชนิด แต่จำนวนนี้ได้ลดลงเป็น 9 รายการ ในทศวรรษ 1950 ภายหลังการนำเอาราชการเสรีมาใช้ สำหรับผลผลิตเหล่านี้ไม่มี quota ส่งมอบ (A delivery quota) แต่ถูกเสนอขายในอันดับแรกแก่ผู้การตลาดของรัฐ อาทิเช่น สหกรณ์อุปทานและการตลาด หรือรัฐวิสาหกิจและร้านค้าของรัฐ ส่วนจำนวนที่ออกหนีจากที่กำหนดในแนวทางนี้ก็สามารถขายได้ในตลาดเสรี และระบบนี้ที่ต่างไปจากระบบการซื้อขายแบบอีกประการก็คือ ผลผลิตไม่ได้ถูกบันส่วน [Chen and Galenson, 1969, p. 164.]

ถึงสิ้นปี 1954 ผลผลิตการเกษตรส่วนใหญ่ได้ถูกครอบงำภายใต้ระบบการซื้อเหล่านี้* การส่งมอบโดยบังคับของ quota ผลผลิต ณ ราคาน้ำมันที่ไม่สูงใจในหมู่ชาวนา ประสบกับความล้มเหลวในการผลิตอาจลดลง เช่นกัน อันเป็นผลของความยุ่งยากในการบริหารและการวางแผนในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนด quota การส่งมอบ แต่นับตั้งแต่การวางแผนการเกษตรโดยตรงได้พิสูจน์ให้เห็นว่าใช้ไม่ได้และถูกยกเลิกไปทั้งหมดในปี 1958 เพื่อต้องการทางเลือก

* รายการสินค้าที่ถูกรวมอยู่ในระบบ planned and unified purchase ได้ถูกแก้ไขตลอดเวลา ในปี 1959 สินค้าทั้งหมดที่ถูกผลิตโดยอุดสาหกรรมและการเกษตรที่มิใช่ของรัฐได้ถูกจำแนกออกเป็น 3 ประเภท ประเภทแรก ประกอบด้วยสินค้า 38 ชนิด รวมทั้งข้าวที่เป็นอาหาร น้ำมันพืชที่บริโภคได้ เกลือ น้ำดาล ใบยาสูบบ่ม ผ้าเย็บ ต้ายผ้าย ผ้าฝ้าย และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ประเภทที่ 2 ประกอบด้วยสินค้า 293 ชนิด รวมทั้งปานรำ ปาน อ้อย สัตว์ที่ใช้สำหรับเก็บเรือนแพ หมูทั้งเป็น ไข่ น้ำมันดึงอิว (tung oil) ในชา ญี่ ยางผ้าแมลง ผลไม้บางชนิด และผลผลิตในน้ำบางชนิด สินค้าที่ไม่อยู่ในประเภทแรกและที่สอง ก็เป็น ประเภทที่ 3 ซึ่งระบบ planned purchase หรือ unified purchase ไม่ถูกนำไปใช้กับสินค้าประเภทที่ 3

ที่ดีขึ้น รัฐบาลจัดตั้งอาศัยการซื้อโดยบังคับ (compulsory purchases)

ราคากลางการเกษตรรายได้ระบบการซื้อตามโควต้า (quota purchase system) ได้ถูกกำหนดโดยรัฐ** ปกติ ณ ระดับที่ดีกว่าราคตลาดเรือย่างมาก ดังนั้นราคainตลาดเสรี จึงไม่ได้กำหนดการจำหน่ายและการผลิตผลผลิตเหล่านี้ออกต่อไป แต่ก็ยังคงมีสินค้าประเภทต่าง ๆ อีกมากที่เรียกว่า “สินค้าประเภทที่ 3” ซึ่งยังคงอยู่นอกเหนือระบบโควต้า ราคากองสินค้าเหล่านี้ โดยพื้นฐานแล้วถูกกำหนดโดยอุปทานและอุปสงค์ อย่างไรก็ตาม การผลิตและการตลาดของ สินค้าเหล่านี้ก็ไม่ได้มีอิสระอย่างสิ้นเชิงโดยไม่ถูกจงจำโดยรัฐ ด้วยอย่างของกรณีนี้ก็คือ การผลิต เสริมของฟาร์ม (farm subsidiary production)

(4) การใช้ระบบการซื้อต่วงหน้า (A system of advance purchase) ระบบนี้ถูกนำมา เชิงบัญชีผลผลิตการเกษตรบางอย่าง โดยกำหนดว่าสหพันธ์สหกรณ์ของจีน (All-China Federation of Co-operatives) อาจทำการซื้อพวงผ้าย ถั่วถิ่น ชา ป่านรา米 (ใช้แทนปอกระเจา) ปอกระเจา ป่าน รังไหเมดิน ไหเมดิน และขันแกะ จากพวกรชานาโดยผ่านการทำสัญญาล่วงหน้า (Advance contracts) ในขณะทำการซื้อขายเบอร์เรนต์คงที่จำนวนหนึ่งของมูลค่าทั้งหมดถูกจ่ายให้แก่พวกรชานา และที่เหลือจ่ายให้เมื่อส่งมอบพืชผล สัญญาได้ก็ตามที่ไม่ปฏิบัติตามข้อสัญญาจะต้องทำ ตามสัญญาในช่วงของสัญญาถัดมา การจ่าย (Payment) จะทำเป็น 2 ระยะ คือ ระยะหนึ่งก่อน การเพาะปลูกฤดูใบไม้ผลิ และอีกระยะก่อนการให้ปุ๋ยครั้งสุดท้ายระหว่างช่วงกลางฤดูเพาะปลูก ระหว่างปี 1957 กระทรวงอาหารได้วางแผนจ่ายล่วงหน้ามูลค่าประมาณ 635 ล้านหยวน (เกือบ 100 ล้านปอนด์) สำหรับข้าวและพืชที่ให้น้ำมัน [Hughes and Luard, 1975, p. 189.]

ในช่วงปีแรก ๆ ของการบันส่วน ความเห็นโดยทั่วไปในจีนที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ ของจีนก็คือ การอ้างเหตุผลของความยุ่งยากลำบากอันเนื่องมาจากการส่งออกอาหารไปยัง สหภาพโซเวียต และการเรียกร้องให้ลดการส่งออกหรือมีฉันก์นำเข้าข้าว รัฐบาลได้พยายาม ที่จะปักป้องตนเองโดยการกล่าวว่าถึงแม้อุปทานของข้าวไม่ได้สำรองไว้มากก็ตาม แต่ได้รับได้ ที่มีการจำหน่ายที่สมเหตุสมผล และการจัดสรรใหม่ที่เหมาะสม ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องนำเข้า ข้าว และ ‘จำนวนที่แน่นอน’ ก็ยังสามารถที่จะส่งออกต่อไปได้ แต่ก็มีการยอมรับว่าในบางครั้ง ความสมดุลของอุปทานและอุปสงค์สำหรับอาหารเป็นสิ่งที่ดี และว่าความสมดุลอาจจะไม่บรรลุ

** ระหว่าง 2–3 ปีแรกของระบบ “planned” และ “unified” purchases ราคาซื้อของรัฐถูกกำหนด โดยการหักจำนวนที่ประมาณการของดันทุนการขายและกำไรทางการค้าออกจากราคากลีกที่เป็นอยู่ในตลาด หลังปี 1957 ดันทุนการผลิตโดยเฉลี่ยถูกใช้เป็นฐานสำหรับการกำหนดราคาซื้อสินค้าเกษตร ดู N.R. Chen, 1967, pp. 81, 92.|

จนกว่าผลผลิตการเกษตรได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก

3.3 การควบคุมในปี 1955 : ต้นปี 1955 ผลของอุทกภัยในปีก่อนทำให้การขายข้าวทั้งในเมืองและในชนบทเพิ่มขึ้นมากผิดปกติเพื่อชดเชยการขาดแคลน การขายข้าวของรัฐได้เพิ่มขึ้นมากกว่าที่กำหนดไว้เป็นรายเดือนตามปกติ จำต้องมีการส่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการไปยังชนบทและขอร้องให้ชาวนาส่งมอบข้าว ผลก็คือ การขายข้าวได้กลับคืนสู่สภาพปกติได้อย่างรวดเร็ว

ความยุ่งยากส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้นก็เนื่องมาจากการเก็บสะสมไว้ (Hoarding) ของพวกราชานา ทั้ง ๆ ที่รัฐบาลพยายามที่จะประกันอุปทานที่พอเพียงของสินค้าบริโภคในชนบท แต่เนื่องจากราคาที่องค์การตลาดผูกขาดของรัฐเสนอไม่ตึงดูดใจชาวนา พวกราชานาที่อ้างว่าชาวนาอย่างไม่คุ้นเคยกับวิธีการซื้อขายของรัฐบาล ด้วยเหตุนี้ในขั้นตอนแรกของระบบการซื้อและการขายตามแผนใหม่นี้ ในขณะที่การขายข้าวดังกล่าวให้แก่เอเยนต์ส่วนกลางไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ปอยครั้งพวกราชานาได้ทำการแอบเก็บสะสมไว้เป็นของตนเอง รัฐบาลได้อ้างว่ายังมีการแอบสะสมข้าวบางส่วนไว้โดยพวกราชานาผิดกฎหมาย และพวกราชานาที่ร่วงโรยได้ใช้ความพยายามทุกวิถีทางเพื่อให้มีข้าวส่วนเกินเก็บไว้ขายในราคากลางที่สูงกว่า

เมื่อกึ่งฤดูร้อน 1955 ได้มีการยอมรับอย่างเป็นทางการว่ามีการขาดแคลนอาหารอย่างร้ายแรง ด้วยเหตุนี้ในเดือนสิงหาคม 1955 รัฐบาลจึงได้ตัดสินใจ

- (1) นำเอาการบันส่วนมาใช้ในทุกเขตชนบท เช่นเดียวกับในเมืองและในอำเภอตัวย
- (2) มีการปรับปรุงระบบบันส่วนใหม่ทั่วประเทศ และ
- (3) มีการเข้มงวดกวดขันระบบการซื้อตามแผนมากขึ้น

ในช่วงนี้ได้มีการยอมรับอย่างเป็นทางการในนโยบายการขยายการบันส่วนข้าวและเบียร์ และการปรับปรุงใหม่ในระบบการซื้อและอุปทานตามแผน มาตรการดัง ๆ ที่ประยุกต์ใช้กับการบันส่วนในเมือง ก็เพื่อประกันการจำหน่ายที่ยุติธรรมแก่ประชาชนชาวเมือง 100 ล้านคน หรือกว่าันน์ การบันส่วนมีผลบังคับใช้ในทุกเมือง เทศบาลนคร และศูนย์กลางอุดสาหกรรม และการทำเหมืองก่อนเดือนธันวาคม 1955 การบันส่วนในเมืองดัง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปตามอายุประเภทของงาน และนิสัยการบริโภคข้าวในส่วนดัง ๆ ของประเทศ ในเขตที่แบ่งข้าวสาลีหรือแบ่งหมีเป็นอาหารหลัก คนงานที่ทำงานแบบโดยเฉลี่ยได้รับแบ่งเดือนละ 45 ปอนด์ ผู้ใช้แรงงานหนักได้ 60 ปอนด์ และผู้ที่ใช้แรงงานหนักเป็นพิเศษได้รับ 75 ปอนด์ สำหรับคนงานอื่น ๆ รวมทั้งลูกจ้างในสำนักงานและผู้ช่วยร้านค้าได้รับเฉลี่ยประมาณ 40 ปอนด์ นักเรียนมัธยมกลางและ

วิทยาลัยได้รับ 45 ปอนด์ และ ‘ผู้อ้าคัยโดยทั่วไป’ ได้รับ 35 ปอนด์ ในที่ซึ่งข้าวเป็นอาหารหลัก การจัดประเพกและความแตกต่างก็เหมือนกันเพียงแต่ปริมาณนั้นจะน้อยกว่าผู้ที่ได้รับแบ่งหนี้ ประมาณ 10% [Hughes and Luard, 1975, p. 190.]

ในเขตชนบทครัวเรือนจะถูกแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

- ก. ครัวเรือนที่ผลิตข้าวได้ไม่เพียงพอ
- ข. ครัวเรือนที่ผลิตได้พอเลี้ยงตนเอง
- ค. ครัวเรือนที่ผลิตได้มีส่วนเกิน

ประมาณ 80—90% ของส่วนเกินถูกรัฐชี้อิน “ราคายุติธรรม” และส่วนที่เหลือก็เป็นของชาวนาเอง สำหรับชาวนาในกลุ่มที่ผลิตได้พอเลี้ยงตนเอง ก็ไม่ต้องขายส่วนเกินใด ๆ แต่ก็ไม่จำเป็นต้องซื้อข้าวด้วยเช่นกัน ในการกำหนด “ส่วนเกิน” นั้นให้ใช้ผลผลิตของปีปกติเป็นฐาน และเมื่อมีการกำหนดแล้วให้ฐานนี้ตามปกติโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นเวลา 3 ปี การแบ่งชั้น และการแบ่งชั้นใหม่ของครัวเรือนจำต้องถูกตัดสินใจภายหลังการอภิปรายกับประชากรในห้องถินแล้ว

3.4 การควบคุมในปี 1956—1957 : จากการที่รัฐบาลได้กำหนด “ส่วนเกิน” โดยใช้ผลผลิตของปีปกติเป็นฐานนั้น นโยบายของรัฐจึงได้กำหนดโควต้าคงที่ (Fixing quotas.) สำหรับช่วง 3 ปีเกี่ยวกับการส่งมอบ การเสียภาษี และราคาของข้าว นโยบายนี้ถูกนำมาใช้เพื่อให้สิ่งของเจ็บแก่ชาวนา นั่นคือเมื่อได้กำหนดโควต้าคงที่แล้ว เพื่อเพิ่มการผลิตให้มากเท่าที่เป็นไปได้ ดังนั้นพวกเขาก็อาจได้ประโยชน์จากการที่ตีกว่าซึ่งได้รับในตลาดข้าว และที่สำคัญเพื่อเพิ่มการบริโภคของชาวนาเอง ภายใต้ระบบที่เคยใช้ชาวนารู้สึกว่าอยู่ผลิตมากเท่าไร รัฐบาลก็ยิ่งเอามาจากพวกเขามากเท่านั้น แนวทางที่ได้กำหนดคือในฤดูเพาะปลูก กรกฎาคม 1955 — มิถุนายน 1956 ข้าวจำนวน 43.25 ล้านตัน จะถูกจัดเก็บในรูปการส่งมอบและภาษี และจำนวนนี้จะคงที่เป็นเวลา 3 ปีไม่เปลี่ยนแปลง [Hughes and Luard, 1975, p. 191.]

การเก็บเกี่ยวปี 1955 ซึ่งได้ผลดี ทำให้สำรองข้าวของรัฐเพิ่มขึ้นและการบันส่วนข้าว ก็เพิ่มขึ้นด้วย ระหว่างพฤษภาคม 1955 — พฤศจิกายน 1956 ได้เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 3—4 ชั่ง ต่อเดือนในนครและเมืองต่าง ๆ อย่างไรก็ตามภาระของชาติปี 1956 ส่งผลให้เกิดความยุ่งยากในการจัดจำหน่ายข้าว จำนวนข้าวทั้งหมดที่ถูกเก็บรวบรวมโดยรัฐน้อยกว่าปีก่อน 2.5 ล้านตัน (ทั้ง ๆ ที่ความจริงเป็นเช่นนี้ แต่ตามแหล่งการณ์ของรัฐบาล ว่าได้มีการเพิ่มขึ้นในการผลิตข้าวอาหารทั้งหมด) ในขณะที่การขายของรัฐเพิ่มขึ้น 8 ล้านตัน การจำหน่ายเพื่อบรรเทาทุกข์ในเขตทุพภิกขกัยเป็นสิ่งจำเป็น และรัฐจำต้องใช้สำรองของรัฐ สถานการณ์ในเรื่องฝ่ายยิ่งร้ายแรงกว่าเนื่องจากการเก็บเกี่ยวต่ำกว่าปีก่อน 5%

ผลก็คือ ต้นปี 1957 การบันส่วนข้าวในเมืองต่าง ๆ จำต้องถูกลดลงอีกรังหนึ่งเป็นจำนวน $\frac{1}{2}-1$ ชั้งต่อเดือนจากทั้งหมดที่ได้เพิ่มขึ้น มูลค่าของคุปองผ้าฝ้ายลดลงครึ่งหนึ่งเป็นการชั่วคราว จากเดือนพฤษภาคม 1957 ความแตกต่าง (differential) ที่ให้ประโยชน์ต่อคนงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ และนักเรียนได้ถูกยกเลิกไป ในขณะที่ความแตกต่างที่ให้ประโยชน์แก่เมืองต่าง ๆ ก็ถูกลดลงด้วย การผลิตผ้าฝ้ายโดยการทอดด้วยมือในฟาร์มต่าง ๆ ถูกห้าม การขายผ้าฝ้ายที่ทำโดยวิธีพื้นบ้านในตลาดเสรีเป็นสิ่งผิดกฎหมาย รวมทั้งเกิดการขาดแคลนพากเนื้อ หมู และไก่ โดยทั่วไปเช่นกัน

มาตรการที่รัฐบาลได้นำมาใช้ ได้แก่

(1) รัฐบาลได้ควบคุมการขายทั้งหมดในตลาดที่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐอย่างเข้มงวดยิ่งขึ้น

(2) สหกรณ์จะต้องทำการจ่ายภาษีและการส่งมอบตามสัดส่วนก่อนการจัดสรรในหมู่สมาชิก

(3) ได้มีการเพิ่มราคามูและเมล็ดพืชที่ให้น้ำมันในเดือนกันยายน 1956 และราคามูยิ่งสูงขึ้นไปอีกในฤดูใบไม้ผลิ 1957 เพื่อแก้ไขการขาดแคลนผลผลิตตั้งกล่าว ผู้บริโภคจำต้องจ่ายเป็นสัดส่วนเฉพาะการเพิ่มขึ้นในราคามู แต่กรณีนี้ก็ได้มีการเพิ่มขึ้นในราคาน้ำมูและน้ำมัน สิ่งทอชนิดต่าง ๆ เกลือและผักบานชนิด ในเดือนมกราคม 1957 Po I-Po ได้ให้การรับรองแก่ National People's Congress ว่าการส่งออกธัญพืชที่เป็นอาหาร น้ำมันปรงอาหาร และเนื้อหมูควรจะลดลงเพื่อสนับสนุนความต้องการภายในประเทศเอง

ปัญหาการจัดหาอาหารอาจทำได้ง่ายขึ้นสำหรับรัฐบาล โดยการรวมชาวนาเกือบทั้งหมดเข้าไปในสหกรณ์ระหว่าง 1955-1956 การเฝ้าระวังของเจ้าหน้าที่พรรคหรือสมาชิกของฟาร์มที่ไว้ใจได้ จะทำให้การแยกสะสมไว้หรือการหลบเลี่ยงของสมาชิกหรือฟาร์มแต่ละแห่งทำได้ยากกว่าที่ชาวนาเอกสารสามารถทำได้ สหกรณ์ต่าง ๆ ต้องดำเนินกระบวนการต่าง ๆ ที่กวดขันในการแบ่งปันผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ของตน โดยที่สหกรณ์แต่ละแห่งต้อง

(1) กันผลผลิตเอาไว้ให้เพียงพอสำหรับการบริโภคขั้นต่ำ สำหรับเป็นเมล็ดพันธุ์ และไว้เลี้ยงสัตว์ตามสูตรที่กำหนด

(2) สหกรณ์ต้องพยายามบรรลุการจ่ายภาษีข้าว และส่งมอบข้าวตามโควต้าที่รัฐบาลกำหนด หลังจากนั้นจึงสามารถจัดสรรส่วนเกินที่เหลือในหมู่สมาชิกเพื่อการบริโภคหรือเพื่อขายถ้าชาวนาแต่ละคนผลิตได้เกินโควต้าการผลิต 40% ของส่วนเกินจะต้องส่งมอบซึ่งเป็นการขาย

โดยบังคับให้แก่รัฐ ตรงข้ามในเขตที่ผลิตได้ไม่เพียงพอ จำนวนข้าวที่จะอุปทานให้รัฐก็จะลดลง

สำหรับในการนิสินค้าประเภทที่ 3 ส่วนใหญ่ประกอบด้วยพวงผักต่าง ๆ หมูต่อน และเป็ดไก่ ถูกผลิตโดยพวงชานานที่ดินแปลงเล็กส่วนตัวระหว่างช่วงเวลาว่าง เมื่อการเกษตรของจีนกำลังอยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงตามขบวนการจัดตั้งสหกรณ์และนารวม ปรากฏว่าการผลิตเสริมในสัดส่วนที่สูงได้ถูกดำเนินการโดยปัจเจกชนมิใช่สหกรณ์ ในความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายการผลิต เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ ผู้นำสหกรณ์ ได้เริ่มส่งกล้าอิสรภาพของปัจเจกชน รัฐบาลได้ยอมรับมาตรการด้านการบริหารมาใช้เพื่อควบคุมการผลิตเสริมด้วย ด้วยการทำให้การค้าภายในเป็นสังคมนิยมเกือบทั้งหมดในปี 1955 ตลาดเสริมได้ถูกปิดลงอย่างแท้จริง สินค้าทั้งหมดรวมทั้งผลผลิตเสริมของฟาร์ม จำต้องถูกแลกเปลี่ยนผ่านองค์การค้าของรัฐ แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากความยากลำบากของการกำหนดราคาสำหรับสินค้าจำนวนมากที่ถูกผลิตโดยอาชีพเสริม จึงได้มีการเปิดตลาดเสริมขึ้นใหม่ในปี 1956 [Chen and Galenson, 1969, p. 165.] ฉะนั้นในระหว่างปี 1956 เพื่อจูงใจให้ชาวนาทำการผลิตพืชผลเสริม (subsidiary crops) รัฐบาลจึงได้นำเอาการลดหย่อนในนโยบายการส่งมอบผลผลิตเหล่านี้มาใช้ สำหรับสินค้าบริโภค อาทิเช่น ผัก ปลา ไข่ เนื้อไก่และเป็ด อาหารดอง เมล็ดบัว เป็นต้น มาตรการที่ใช้คือ

- ก. ระบบการซื้อรวมได้ถูกยกเลิก
- ข. ตลาดเสริมนำกลับมาใช้ใหม่

ได้มีการยอมรับว่าการซื้อขายสินค้าเหล่านี้ได้ ‘ชะงักงัน’ ซึ่งในความเป็นจริงก็หมายความว่า ราคายังคงเสนอโดยสหกรณ์การตลาดและวิสาหกิจของรัฐภายใต้ระบบ ‘unified purchase’ ไม่เพียงพอที่จะจูงใจให้พวงชานาทำการเพาะปลูกหรือขายผลผลิตเหล่านี้ เป็นที่ระหنกในช่วงนี้ว่า ‘กฎหมายมูลค่า’ ยังคงมีอยู่ในสังคมของสังคมนิยมในสาขาตั้งกล่าว และว่าการที่ตลาดเสริมกลับมาอีกครั้งก็เพื่อประกันว่าอุปสงค์ส่วนรวมโดยผ่านกลไกราคามิได้ผลยิ่งขึ้น ตลาดได้ถูกดึงขึ้นภายใต้การตรวจสอบของรัฐ ที่ซึ่งผลผลิตพิเศษจะถูกขายอย่างเสรีทั้งแก่ประชาชนในห้องถินและแก่พ่อค้าในห้องถิน ณ ราคานี้ ร้านค้าของรัฐและสหกรณ์เพียงแต่ทำการซื้อขายผ่าน “Exchange houses” ที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อประกันราคายังคงเพียง

ได้มีการอ้างว่าการให้ผลของสินค้าระหว่างเมืองและชนบทที่เพิ่มขึ้นนั้น บรรลุความสำเร็จในบางเขตเนื่องจากการเก็บกำไรและการเก็บสะสมไว้ ทำให้เฉพาะผู้ผลิตเองและพ่อค้าที่ได้ขึ้นทะเบียน 2–3 คนได้รับอนุญาตให้เข้าไปมีส่วน บางครั้งได้มีการกำหนดราคากู้งสุดเจ้าหน้าที่ห้องถินในบางแห่งได้ถูกดำเนิน เนื่องจากปล่อยให้ตลาดอยู่นอกการควบคุม ทำให้ราคากู้งขึ้นอย่างน่าเป็นอันตราย ชนชั้นพ่อค้าผู้เก็บกำไรได้เกิดขึ้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง และการกลับไปสู่

“ระบบนายทุนกระぐูมพื้นออย” (petty-bourgeois capitalism) ได้เกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไป เป็นที่ยอมรับกันว่า ‘ความกระตือรือร้นในการผลิต’ ของพวกราชนาได้เพิ่มขึ้นอย่างใหญ่หลวง โดยการเคลื่อนไหวและการโฆษณาชวนเชื่อของรัฐบาล ซึ่งได้ดำเนินต่อไปเพื่อสนับสนุนความได้เปรียบของวิธีการใหม่ ถึงเดือนมกราคม 1957 กล่าวได้ว่าประมาณ $\frac{1}{3}$ ของสินค้าเกษตรทั้งหมดของจีน และ $\frac{1}{8}$ ของมูลค่าทั้งหมดของการขายปลีกถูกซื้อและขายในตลาดเสรี [Hughes and Luard, 1975, p. 193.]

ดังที่ได้ปรากฏในภายหลังในทางปฏิบัติหน้าที่ของตลาดค่อนข้างกว้างขวาง ในบางแห่งการซื้อขายสินค้าที่ขึ้นอยู่กับ “การซื้อตามแผน” เช่น ข้าว ผ้าย และพืชที่ให้น้ำมัน ได้รับอนุญาต พิชผลบางอย่างซึ่งยังคงขึ้นอยู่กับ “การซื้อร่วม” ได้เข้าสู่ตลาดเสรีก่อนโครงการส่งมอบได้บรรลุความสัญญา ดังนั้นในเดือนสิงหาคม 1957 รัฐบาลจึงได้ออกคำสั่งใหม่ดังนี้คือ

(1) การขายสินค้า “ที่ซื้อตามแผน” ในตลาดเสรีถูกห้ามโดยสิ้นเชิง ภายหลังที่รัฐได้รับการส่งมอบพิชผลตามแผนแล้ว ส่วนที่เหลือซึ่งชาวนาไม่ได้บริโภคจะต้องขายให้เฉพาะแก่เอเย่นเต้จัดซื้อของรัฐ ในบางกรณีบางห้องที่หรือภูมิภาคสามารถเบิดตลาดข้าวภายใต้การตรวจสอบของรัฐ แต่ตลาดเสรีสำหรับข้าวจะไม่ได้รับอนุญาต

(2) สำหรับสินค้าที่เป็นแบบ “Unified procurement” (ขณะนี้ลดจาก 23 ชนิด ลงเหลือ 9 ชนิด) ซึ่งรวมถึงชา ไห่ม ขันแกะ อินหมอล้ม ฯลฯ จะถูกจัดหาหรือได้มาเฉพาะโดยเอเย่นเต้จัดซื้อของรัฐหรือสหกรณ์อุปทานและการตลาด และอาจจะไม่ขายให้แก่ครัวก์ได้

(3) สำหรับพิชผลอื่น ๆ อาทิ ไข่ ไก่ เป็ด ห่าน เครื่องเทศและเครื่องยาจีนบางอย่าง ยังสามารถขายต่อไปได้ในตลาดเสรี แต่ถ้าเกิดการขาดแคลนอย่างร้ายแรงขึ้น คณะกรรมการธุรกิจประชาชนของมนตรีสามารถประกาศให้สินค้าเหล่านี้เป็นสินค้าที่เป็นแบบ Unified purchase ซึ่งจะขายได้เฉพาะแก่เอเย่นเต้ของรัฐ ยกเว้นแผนกหรือเอเย่นเต้ของรัฐบาล กองเกียกภายใน กองทัพ หรือโรงงานของโรงเรือนซึ่งได้รับอำนาจแล้ว ไม่มีใครได้รับอนุญาตให้ซื้อได้

ความเข้มงวดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการโดยทั่วไปในระหว่างครึ่งหลังของปี 1957 เพื่อประกันการจัดหาให้ได้มากที่สุดโดยรัฐสำหรับการบริโภคในเมือง สำหรับการส่งออก และสำหรับการสำรอง ได้มีการรณรงค์อย่างเข้มงวดเกี่ยวกับ ‘การให้การศึกษาสังคมนิยม’ ซึ่งได้ประสานเข้ากับขบวนการ ‘ต่อต้านพวกร้าว’ โดยทั่วไปเพื่อปลูกฝังความตระหนักร霆ในหน้าที่ที่จะต้องส่งมอบให้มากที่สุด พวกราชนาได้ถูกซักสวนให้เสียสละแก่รัฐเป็นอันดับแรก และเพื่อตัวเองเป็นอันดับสุดท้าย กล่าวได้ว่าเพราผลของความพยายามดังกล่าวในเดือนกันยายนและ

ตุลาคม ข้าวที่ได้เข้าสู่ยุคกลางของรัฐมากกว่าในช่วงเดียวกันของปี 1956 ถึง 46% | Hughes and Luard, 1975, p. 194.]

เหตุผลประการหนึ่งสำหรับการรณรงค์ในการจัดหาอย่างเข้มงวดโดยเฉพาะในปี 1957 นี้ที่เป็นได้ก็คือ ในระหว่างฤดูหนาวต่อมาโควิดำสำหรับการส่งมอบของ 3 ปีที่กำลังจะมาถึงจำต้องมีการตกลงกันใหม่ ดังนั้นในขณะที่ชาวนา มีสิ่งจูงใจที่จะทำการผลิตต่ำกว่าที่กำหนด (under-declare) รัฐกลับมีความสนใจอย่างแข็งขันในการทำให้ผลิตได้มากที่สุด ในเดือนตุลาคม รัฐบาลได้ประกาศว่าในขณะที่โควิดำใหม่กำลังถูกกำหนดจำนวนที่ต้องถูกเก็บเป็นภาษีและถูกซื้อในรูปของการส่งมอบจะไม่ลดลง ในขณะเดียวกันจำนวนที่สหกรณ์ยังคงต้องเก็บไว้ก็ไม่เพิ่มขึ้น ตลาดข้าวที่อยู่ภายใต้การตรวจสอบของรัฐจำต้องถูกปิด และการขายทั้งหมดจะต้องขายให้แก่รัฐ

ด้วยเหตุนี้จึงค่อนข้างชัดแจ้งที่ว่าต่อต่อช่วง 1956–1957 ชาวนาส่วนใหญ่ไม่พอใจในมาตรฐานการครองชีพในปัจจุบันของตนอย่างมาก และโดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้สึกไม่พอใจที่ว่าพวกที่อาศัยอยู่ในเมืองมีความเป็นอยู่ดีกว่าพวกชน โจวเอินไหลได้กล่าวต่อ National People's Congress ในเดือนมิถุนายนว่า : “ประชาชนบางคน... กล่าวว่า มาตรฐานการครองชีพของพวกเรามาได้ดีก็ตั้งแต่การปลดปล่อย” ในสุนทรพจน์เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ Po I-po ได้กล่าวว่า “ประชาชนบางคนได้ยืนยันว่าระดับการบริโภคโดยเฉลี่ยของพวกราษฎร์ต่ำกว่าก่อนสองครั้ง” และที่จริง Po I-po เองก็ยอมรับว่ามันเป็นเช่นนั้นถ้าได้รวมการบริโภคของเจ้าของที่ดินและชาวนาที่ร่ำรวย ถึงแม้เขาได้อ้างว่าการบริโภคโดยเฉลี่ยของ ‘ชาวนาส่วนใหญ่’ สูงกว่า ความรู้สึกที่ว่าประชาชนในเมืองมีความเป็นอยู่ดีกว่าประชาชนในชนบทนั้นไม่ต้องสงสัยว่ามันเป็นสาเหตุสำคัญของ “การอพยพที่จนมุน (blind movement) ของพวกราษฎร์ไปยังเมืองต่าง ๆ”

ผลก็คือต่อต่อปี 1957 ได้มีการรณรงค์อย่างเข้มงวดเพื่อทำให้พวกราษฎร์สำนึกร่วมกับความคิดดังกล่าวไม่ยุติธรรม สติ๊ดิอย่างละเอียดلوว่าถูกอ้างเพื่อสนับสนุนข้ออ้างนี้ แต่อย่างไรก็ตาม จากตัวเลขที่ปรากฏส่วนใหญ่ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้งว่าตรงข้าม ในสุนทรพจน์ที่ได้กล่าวถึงแล้ว Po I-po ได้กล่าวว่า ในปี 1956 การบริโภคโดยเฉลี่ยต่อหัวเป็นมีมูลค่าสูงถึง 180 หยวน (ประมาณ 26 ปอนด์ ณ อัตราแลกเปลี่ยนขณะนั้น) สำหรับคนงาน เทียบกับ 81 หยวน (ประมาณ 12 ปอนด์) สำหรับชาวนา คือสูงกว่า 2.22 เท่า ถึงแม้เขาได้อ้างว่าสัดส่วนนี้แตกต่างเพียงเล็กน้อยจากก่อนสองครั้ง เมื่อการบริโภคของคนงานสูงเป็น 2.12 เท่า เขาได้ยอมรับว่าระหว่างช่วง 1952–1956 ระดับการบริโภคของพวกราษฎร์ได้เพิ่มขึ้น 4% ในขณะที่ของพวกราษฎร์ได้สูงขึ้นเพียง 3% สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ประกาศในเดือนกรกฎาคมว่า การบริโภค

โดยเฉลี่ยต่อหัวต่อปี ในเขตเมืองและเขตชนบทเป็นดังนี้ [Hughes and Luard, 1975, p. 195.]

	เขตเมือง	เขตชนบท
ข้าวที่เป็นอาหาร	200 กก.	216 กก.
น้ำมันปรุงอาหาร	6.4 กก.	1.9 กก.
เนื้อ	7.0 กก.	3.85 กก.
น้ำผลไม้และนมหวาน	3.85 กก.	0.85 กก.
ผ้า	20.6 เมตร	6.6 เมตร

กล่าวได้ว่า ค่าจ้างโดยเฉลี่ยต่อปีของคนงานคือ 598 หยวน (ในเดือนพฤษภาคม 1957) ได้มีการประกาศว่าค่าจ้างโดยเฉลี่ย “สำหรับคนงานและลูกจ้าง” คือ 636 หยวนต่อปี) ในขณะที่ชาวนาได้รับ 288 หยวน ซึ่งอันนี้ได้ถูกอธิบายบนพื้นฐานที่ว่า “จำเป็นต้องใช้เงินมากเป็น 2 เท่า เพื่อคงไว้ซึ่งมาตรฐานการครองชีพเดียวกันในเมืองต่าง ๆ” ในเดือนพฤษภาคม 1957 ได้มีการยอมรับว่าคนงานได้รับการบันส่วนน้ำมันปรุงอาหารมากกว่าพวกราษฎร์ ถึงแม้ได้มีการกล่าวว่าจะได้ใช้ความพยายามเพื่อลดความไม่ลงรอยกันนี้

อันที่จริงความแตกต่างกันในมาตรฐานการครองชีพ “ได้ถูกแก้ด่างให้อย่างแข็งขัน ในหนังสือพิมพ์ประชาชนรายวันในเดือนเมษายน 1957 ซึ่งได้กล่าวว่า เป็นธรรมชาติที่พวกราษฎร์ จะได้รับมาตรฐานการครองชีพที่ดีกว่า เนื่องจากพวกราษฎร์ต้องทำงานอย่างคร่าเรื่องยิ่งกว่า พวกราษฎร์ พวกราษฎร์ต้องทำงานร่วมกับเครื่องจักรที่ซับซ้อน พวกราษฎร์ไม่ได้มีช่องเวลาการหยุดพักตามฤดูกาลซึ่งพวกราษฎร์ได้หยุด และงานของพวกราษฎร์ได้ผลิตในมูลค่าที่มากกว่างานที่พวกราษฎร์ทำ นอกจากนี้บทความยังได้อ้างว่าพวกราษฎร์ได้อุทิศให้แก่รัฐด้านการเงินโดยการซื้อสินค้าบริโภคของพวกราษฎร์ ผลกำไรซึ่งได้เข้าสู่รัฐวิสาหกิจมากกว่าที่พวกราษฎร์ได้ให้ในรูปภาษี เป็นการยกที่จะเชื่อว่าข้อโต้แย้งนี้สามารถทำให้มีการขอร้องอย่างมากสำหรับชาวนาที่อัจฉริยะ

3.5 การควบคุมในปี 1958 : ในฤดูใบไม้ร่วงปี 1958 ภายหลังการจัดตั้งคอมมูนได้มีการประกาศว่าตลาดเสรีต้องถูกยกเลิกไปอย่างสิ้นเชิง คอมมูนจำต้องดำเนินตามนโยบาย Unified purchasing ของรัฐ และต้องขายผลผลิตของตนให้แก่องค์กรของรัฐตามแผนของรัฐ อันที่จริง คุณเมื่อนว่าผลผลิตทั้งหมดของคอมมูนซึ่งไม่ได้ถูกขายให้แก่รัฐ ก็ถูกรับไปทำต่อโดยเอเย่นต์อาหาร (Food agencies) ภายใต้ชื่อ “สำนักงานอาหารและยา” (Food supplies – อาหาร เสื้อผ้า ฯลฯ) การแจกจ่ายข้าวที่เก็บเกี่ยวให้แก่สมาชิกแต่ละคนปัจจุบันถูกเมื่อนะจะเลิกไป

การเก็บเกี่ยวที่ได้ผลดีทั้งในการผลิตข้าวและฝ้ายในปี 1958 ทำให้การขาดแคลนของรัฐบาลได้ลดลงบ้าง ดังนั้นเริ่มในปี 1958 การบันส่วนผ้าฝ้ายได้เพิ่มขึ้นจาก 5.3 เป็น 6 เมตร และสิ้นปีได้เพิ่มเป็น 8 เมตร ตรงข้ามในเดือนธันวาคม 1958 รัฐได้ประกาศว่าในจีนภาคเหนือ สัดส่วนของแบงหมีในการบันส่วนอาหารเป็นฐานต้องลดลงจาก 34 เป็น 20% ทั้ง ๆ ที่ได้มีการอ้างในทฤษฎีถึงการเก็บเกี่ยวจำนวนมหาศาล และจะหล่อปลีซึ่งไม่เคยถูกบันส่วนมาก่อนเลย ขณะนี้ได้ถูกนำมาบันส่วนเป็นครั้งแรก [Hughes and Luard, 1975, pp. 195–196.] ต่อมาเมื่อรายงานว่าเกิดการขาดแคลนข้าว ผัก และน้ำมัน ภายหลังการเก็บเกี่ยวที่ไม่ได้ผลปี 1959 และภายหลังภัยพิบัติในฤดูร้อน 1960 ได้มีการยอมรับว่ามี “สภาพทุพภิกขภัย” ในบางห้องที่

สำหรับการผลิตเสริมนั้น ภายหลังการจัดตั้งคอมมูน ที่ดินแปลงเล็กส่วนตัวก็ถูกกำจัดไปและตลาดเสรีได้ถูกยกเลิก ผลที่ตามมาคือการผลิตเสริมถูกกระทำอย่างร้ายแรงมองในแบบทบทำสำคัญของอาชีพเสริมของฟาร์มในการเป็นแหล่งที่มาของรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งโอกาสในการถูกจ้างงานแก่พวกราชานะหว่างฤดูกาลว่างงานแล้ว ในปี 1959 และ 1960 รัฐบาลก็ถูกบีบให้ต้องพื้นฟูที่แปลงเล็กส่วนตัวและต้องนำเอาตลาดเสรีในชนบทมาใช้ใหม่ การกลับฟื้นคืนมาใหม่ของ การผลิตเสริม ได้มีส่วนอย่างยิ่งต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจหลังช่วงก้าวกระโดดไกลไปข้างหน้า [Chen and Galenson, 1969, p. 165.] โดยนายปัจจุบันของจีนแม้จะใจกว้างต่อการคงอยู่ของกิจกรรมเสริม แต่ก็ได้ฝ่าจับตาดูอย่างใกล้ชิด รัฐบาลได้ใช้ความพยายามทุกวิถีทางที่จะสนับสนุนพวกราชานาให้ทำการผลิตเสริมเป็นแบบรวมหมู่ (collective subsidiary production) ด้วยร่างเช่นกิจกรรมเสริมที่ถูกจัดองค์การและอำนวยการโดยคอมมูน ด้วยรายได้ที่จ่ายให้บันฐานของส่วนรวม ความก้าวหน้าของการผลิตเสริมที่เป็นของปัจเจกชน ไม่ได้ถูกส่งเสริมเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการกลับมีชีวิตขึ้นมาใหม่ของ “สัญชาตญาณยาหยุ่น” งานแสดงสินค้าและกิจกรรมของตลาดเสรีอีก ถูกกำหนดอยู่ภายใต้การตรวจสอบอย่างใกล้ชิดขององค์การค้าของรัฐ และราคาตลาดอยู่ภายใต้การควบคุมที่เข้มงวด

ความจริงก็คือ การเกษตรยังคงเป็นสาขาสำคัญของเศรษฐกิจจีน และประชากรส่วนใหญ่ก็ยังคงอาศัยอยู่ในเขตชนบท การผลิตเสริมของฟาร์ม ไม่ต้องสงสัยจะยังคงเป็นสาขาสำคัญของเศรษฐกิจ ซึ่งชวนนาทีด้องการรายได้สูงสุดจะยังคงถูกซื้อขาย ส่วนใหญ่โดยพลังตลาดในการจัดสรรทรัพยากรที่มีจำกัดซึ่งอยู่ในอำนาจจัดการของพวกราชานา

สรุป

ในเรื่องการควบคุมการบริโภคนี้ เป็นที่ประทagnarด้วหั้ง ๆ ที่มีการเพิ่มขึ้นในระดับการผลิต การเกษตรทั้งหมด แต่รัฐบาลจีนก็ยังคงด้องเผชิญกับความยุ่งยากในการจัดหาอาหารเพื่อการ

บริโภคที่พ่อเพียงให้แก่ประชาชนที่กำลังเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากสัดส่วนที่ใหญ่มากของ
ประชากรเป็นเด็ก สถานการณ์อาจเลวร้ายก่อนที่มันจะดีขึ้น ความหมายตามธรรมชาติในปี
1959 และ 1960 ได้แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลยังคงต้องพึงพาอาศัยสภาพดินฟ้าอากาศที่ดีอย่างไร
เพื่อจัดหาอาหารให้เพียงพอสำหรับประชากรที่เพิ่มขึ้น การผ่อนปรนบ้างอาจจะบรรลุได้เมื่อ
ประเทศสามารถได้รับรายได้จากการส่งออกจำนวนที่มากกว่าจากการส่งออกสินค้า
อุดสาหกรรม แต่จนกระทั่งการพัฒนาดังกล่าวได้เกิดขึ้นแล้วก็ตาม ที่แน่ ๆ ก็คือการบันส่วน
บางสูปแบบก็ถูกเมืองจะยังคงอยู่ต่อไปทั้งในเมืองและในชนบท
